

תוצאות היים

שיעורו השבועי של מרן הגאון רבי **יצחק רצאבי** שליט"א - פוסק עדת תימן
הנמסר בביתו מידי ליל שישי לבחורי הישיבות הקדושות
יוצ"ל ע"י התאחדות בני התורה ובסיוע מוסדות יד מהר"ץ

מן המערכת

אנו מקיאים צדק מכתב
שנתב לארן שליט"א על
ההסכמה הצדקתית של
השיעורים הללו.

לכבוד מרן רבינו הגדול,
סאך הדור והדור, נר
המצדק, מאור אורח תימן
המצדקה האון האדיר
רבי **יצחק רצאבי** שליט"א
שלום רב.

ראשית אפיצ את תודתי
לכבוד מרן שליט"א אשר
הסנה מלמנו היקר
השפילתיו בכל ליל שישי,
ואנו נזכק ליתנות מהאר
הגדול הזה אשר ציוני כל
ישראל ופטר יהדות תימן
נשואות אלו, אין לעשר
את הנות הצדקה הלו
אשר לא רק חידושי התורה
ודברי מוסר אנו שותק
פצא, אלא אף אני
מריש מהא שהתחלתי
לשמוע את דברי קדש של
מרן שליט"א התצורר פי
סוך חדש של ציון הכנה
יותר מצדק וסודי, ואף
השחה והסברה מה נותן
לו פאון איש ומסתבר
לכונת מ"כ, צד כדי כק
אני מצפה כל השפוע
ליל שישי להוציא ליתנו
של מרן שליט"א ולסכס
את דברי התורה והירא
רבינו שליט"א מצדק
ציוני, וכן שמרן שליט"א
צונה לנו על כל אלה
השפוע אף לאחר
השיעור, נהו דבר שאין
לעשר ואין לתאר.

אהרן צוויאף ישיבת
ארחות התורה פני ברק.

הבחורים מתבקשים לדייק
בהגעה בשעה 10:45.

כל הנכתב בעלון הוא לפי
הבנת הכותב.

משלחן מלכים

מתורת מרן שליט"א

וכי יפתח איש בתולה וגו' (שמות כ"ב ט"ו)

בפרשתנו המברך הרביעי מתחיל לפי התאג בפסוק זה. והתעוררנו לשאלה,
שלכאורה לא מתאים לפתוח בדבר כזה, כי הרי לא מתחילים בדבר של
גנאי לפי התאג.

[אם כי לאמיתו של דבר זה לא כל כך קושיא, כי דבר שלא נראה בבירור
הוא לא כ"כ נורא. והראיה מסוף פרשת מצורע (ויקרא ט"ז ל"ג), שסיימו
במלים 'ולאיש אשר ישכב עם טמאה', אף שזה דבר של גנאי שלכאורה
לא מתאים לסיים כך. וא"כ אפשר גם לכאן התחיל כך].

ועוד יש לברר למה פסוק זה מתחיל בתיגאן ובספרי תורה דידן בראש דף.
כי יש שמתחילים דוקא שלא בראש דף משום פרשת פתוחה לרא"ש.

וביאור העניין הוא, כי בתיגאן חלוקת המברכים היא לפי כללים ויסודות,
ולא בחלוקה סתם. ולכן העולה הראשון בתיגאן קורא עד סוף עניין נזקי
אדם, והשני קורא נזקי שור ושאר נזיקין, והשלישי ענייני השומרים,
וכשנגמר עניין השומרים מיד מתחיל הרביעי.

ומה שבפסוק זה גם פתחו את הדף, אף שזה לא קושיא, יש לזה הסבר לפי
מש"כ השפתי כהן ברמז הפסוק, שפיתה האיש את הנשמה, שהיא בתולה,
דהיינו ביתו לו, של הקב"ה, אשר לא אורסה, שהיא נשמה חדשה שלא
אורשה באושר המצוות וכו'.

ולפ"ז מובן למה פותחים כאן בדף חדש. וזה הפלא ופלא. ומכאן נדע שלא
לחנם העניינים האלה. וכן מי שישים לב בפתחות של הדפים בספר תורה
יש בהם רמזים גדולים, בדרך כלל לפי הפשט, ולפעמים עניינים נסתרים.

(מתוך שיעור מוצש"ק פרשת משפטים התשע"ד)

מתוך

שיעור השבועי

שנמסר בליל שישי עש"ק פרשת יתרו

גירסת ארזי במגילה

אנחנו שלשים יום לפני פורים.

מישהו הביא לי מגילה עתיקה מחימו, אולי מלפני חמש מאות או שש מאות שנה. שהיא על גויל, ומלד שני היא עם ניקוד, וגם עשרת בני המן ממלמעים העמוד ולא עמוד שלם נפרד, ו'ארזי' חסר יו"ד כי הוא רצה לשמח אותי, כי אני אמרתי שעושים 'ארזי' חסר יו"ד, והסופרים מתבלבלים מ'ארזי' שהיא ארוכה משקל ועם יו"ד. הגה האמת לומחת מהארץ. וארזי לפרסם זאת, לתקן במגילות.

ניקוד במגילה

ובקשר לניקוד, יש הלכה בש"ע (סימון תר"ו סעיף ב'), מגלה שהיא נקודה אינה נפסלת בכך. ע"כ. ודוקא בדיעבד, אבל לכתחילה אין לעשות כן. (בית יוסף ועוד). וי"א שאפילו בדיעבד פסולה. ואפשר לכתחילה לכתוב את הטעמים במגילה לשליח ליבור שלא בקי בנגינות, אם אין מי שידע לקרות בטעמים בש"ע, דלא גרע מניקוד.

צורת כתיבת עשרת בני המן בראש דף

ובמה שעשו את עשרת בני המן לא מתחילת הדף, הנה יש בזה מחלוקת. כי במסכת סופרים כתוב, 'איך' בראש דפא ו'עשרת' בראש דפא. והרבה אומרים שהכוונה כפיאטו, ולכך עושים כתב גדול, כי אסור שיהיה ריוח שורות ביניהם. אבל י"א שאינו ראיה, אלא בראש שורה ובסוף שורה. ולכן יש עושים מגילות כשיטת הגר"א רק י"א שורות, שכן זה בתחילת דף ובסוף דף, בלא שורות ריקות באמצע.

פירושים בשלח ערוך

דברנו על כי בש"ע סימן ו' ביאר את כל ברכת 'אשר יצר', והשאלה שהשלחן ערוך זה לא ספר פירושים אלא הלכות, והבאנו את ביאור ערך השלחן.

ויש על זה שאלה, שסימן תרכ"ה בש"ע כולו אינו הלכה, שכתב, בסכת תשבו שבעת ימים וגו' כי בסכת הואשתי את בני ישראל, הם ענני כבוד שהקופס בהם לכל יבם שרב ושמש.

והתירוץ הוא שג"ח שזה מעבד. וגם אם זה לא מעבד, התשובה היא שהש"ע הולך אחרי הטור שדרכו כן לכתוב דקשות וכו'. ואם לא היה הש"ע כתב כאן סימן זה, היה חסר סימן בש"ע.

אבל יש עוד הוסיף מסיון קל"ט סעיף י', שכתב בש"ע, ברכה אחרונה, 'אשר נתן לנו תורת אמת', זו תורה שכתב, 'וחיי העולם נטע בתוכינו', הוא תורה שבע"פ.

ויש לי תירוץ הפלא ופלא, שבטור כשמביא את זה הוא אומר שזה לאפוקי ממי שגורס 'אשר נטעה', ובא לומר שאין הבונה כך, כי אם אומרים 'נטעה', הבונה על התורה שכתב שדבר זה מקודם, ולפי זה מה שיד לומר לשון נטיעה, שזה שייך על תורה שבע"פ, כמבואר בבי"ק לקמן.

רק מה שמפליא אותי, שאף אחד ממפגישי הש"ע לא שאל את זה.

תורתנו אמת

הוכחה שתורתנו היא תורת אמת. מובא בספר הגליון שמלך אחד רצה לבדוק איזה דת היא האמיתית. של היהודים, המוסלמים או הגוברים. ומזה שהיהודי היה מוכן למסור נפשו על דת זו על קידוש ה', והמוסלמי והגוברי לא היו מוכנים למות על דתם, אלא אמרו שאם הם כבר ממירים דתם, יהיו יהודים ולא מוסלמים או נוצרי, הוכל לו שזו הדת האמיתית.

ואזכור, זה גם הוכחה מסוימת על עניין התרועה. שהרי הגוהים להריע כנהוג לא מוכנים להמיר בנענוע ביד, והגוהים בנענוע ביד מוכנים לעשות כמו שאנו נוהגים.

ואני אומר אורחו דבר בקריאת ס"ת של התימנים, שלא שמענו תימני שהולך לשמוע פרשת זכור אלא עדות אחרות, אבל הפך אנחנו רואים.

זה 'אשר נתן לנו תורת אמת', כשמברכים ברכת התורה כמה לריבים לשמחה, ולתשוב כמה זה מחייב, כי כשאדם לא חושב, הוא לא מתעורר ולא מתלהב.

אומרים בשם האדמו"ר מגור, שהבדל בנינו לבין החילונים, שאנחנו רודפים אחרי האמת בשקר, והם רודפים אחרי השקר באמת...

הטור כותב בסיומן קל"ט, פירוש 'תורה אמת' היא תורה שכתב, 'וחיי עולם נטע בתוכינו' היא תורה שבע"פ, דכתיב 'דברי חכמים כדרכונת וכמסמרות נטועים'. ולאפוקי מאותם האומרים 'ולחיי עולם נטעה בתוכינו'. וביאר הבי"ט, פי' לשון זה משמע דקאי אתורה שכתב, שנתן לנו תורת אמת ונטעה בתוכינו להביא אותנו לחיי עולם הבא.

וא"כ קשה למה תקנו לשון נטיעה. ועוד כתב הבי"ט שהאורח כתב ש"א 'לחיי עולם נטעה בתוכינו', ופסיר דלמי.

תשלומין בקרית שמע

אדם שבאוג לא התפלל, יש לו תשלומין. ובקרית שמע, האם יש תשלומין.

בש"ע סימן נ"ח סעיף י' יש בזה ב' דעות, אם לא קראה ביום י"א שיש לה תשלומין בערבית, וכן אם לא קרא קרית שמע בערבית יש לה תשלומין ביום, ויש חולקים.

וכתב המשנ"ב, שיש לה תשלומין, אין הבונה שיאל בזה ידי קרית שמע, רק שלכתחילה לרדף להאלימה. ויש חולקים, הגר"א והברכי יוסף הכריעו כדעה זו.

ומהרי"ב בשו"ת פועלת לדיק (ח"ב סימן ע"ב) כתב, כשכתב מרן י"א וי"א, לדעתו נטוה יותר כ"א בתרא, אלא בדעתה הדחה יש לסמוך על י"א קמא. וה"ה כשיש לפעמים ג' י"א הלאה כ"א בתרא. וה"ה כשכתב י"א בתחילה ואח"כ כתב ויש חולקין או יש מחמירין, נראה להעיקר כסבכת י"א קמא. לכוין דכתב ויש חולקין או יש מחמירין ולא כתב ויש אורסין, משמע דחומרא בעלמא הוא, ודעתו נטוה לדעת המתירין. ולפי דברי מהרי"ז אלו יוצא ששב"ע הג"ל מרן ארוח כדעה הראשונה.

ובשולחן יחסי כתב, י"א שיש לה וכו', ולא שייך לומר דסתרי אהדדי, דהכל אינו קורא רק בתשלומין, מ"א וכן פסק פרי חדש וא"ז בשם נ"ז.

ע"כ. ומשמע לכאורה שהוא פוסק ג"כ כמו דעה ראשונה.

בחזן של שירים טמאים

יש כאלה חושבים ששירים בערבית וכדומה שלא מבינים מה הפירוש שלהם אין בהם בעיה לשמעם. אבל לריבים לדעת גזה מזיק, כי זה טמא, כמו רעל, שאף שלא מבין שזה מזיק, זה מזיק. זה טיטפת אף אם האדם לא יודע ולא רואה את זה בחוש.

וזה חוץ מזה שבתחנות למשל יש ת"ח שלא יודעים, אבל זה חיובל ה', כי אחרים חושבים שהם יודעים.

והראיה שזה מזיק משפיע דברים לא טובים, שמי ששומע שירים אלו, זה לא נתון לו חלק למוד. ויותר מזה, לפני עשרים שנה אמר לי אדם בטלפון שהוא שומע את השירים של ג'יז'י' וזה מביא לו רח"ל כל מיני מכשולים. ואמרתי לו שזה לא יכול להיות בשירי מהר"ר שלום שבזי וזה"ה שהיה קדוש וטהור, אלא כנראה קבלת את זה דרך לינור מזהם. ואלו שלא מרגישים את זה זה רק כי עוד לא מרגישים.

עכשיו אנחנו בימי השבד"ים, ש"בו צנים שובדים", ועיקר החיוקן הוא בשמירת העניים. וראיתי כתוב מעשה במקובל רבי נסים פרץ, שפעם אחת הוא היה לרדף ללכת ללרדף זיכוי הרבים, והיה לרדף ללכת דרך מקום טיטפת, ואמר לשמשו שזולד ארוח והוא יעצום את העניים, ואמר לו מה איתי.... ואמר לו שנינו נעצום עיניים, והלכו בעצימת

עיניים, וכפזוי נתקעו באלם, ושאלם, מה, אתם עוריס, ואמרו לו,

כן, ולקחם לאו שהיו לריבים...

א"כ אדם לא יאמר, אני מוכרח. אלא יעשה מה שצריך, וה' יעזור לו.

ומישהו שאלני, וכי מותר לומר על עצמו שהוא עיור. והראיתי לו בהעתק שני לפרק ו' בציבות שכחוב, אשרי מי שיכול לשום את עצמו כאלם, ולא אלם ממנן שלא יחטא ויחייב עצמו לגיהנם. חרש ולא חרש ממנן, עור לא עור ממנן. חגר ולא חגר ממנן. וכל כך למה שלא יחטא ויחייב את עצמו ואת איבריו לגיהנם.

יש גמרא בסנהדרין שעולא ורבי יוחנן אמרו, שהמשיח יתי ולא אחמיניה, ורבי יוסף אמר יתי ואחמיניה. ושאלו, למה הוא לא פחד. ותירו, משום שהיה בני נהור.

כתוב על יצחק אבינו, אני אלהי אביך ואלהי יצחק. ואף שהיה חיי וכתוב 'הן בקדושו לא יאמין'. אלא שהיה כלוא בבית, לא רואה ולא שומע. ושאלים למה גם לא כלוא בבית, אלא שבכחוב הוא שומע...

כשהייתי בחור בשיבה אמרו שהסטייפלר אמר, אני כל הזמן מתפלל על חיים שלי שלא יתחלק... וזה היה לאחר שבכד התפרסם.

הרבה פעמים כשנלמדים לא מבינים, וחושבים שזה משום שלא כשרוניים. אבל זה לא נכון, כי הרבה כשרוניים וחרפים אין להם ס"ד בלימוד, כי הרבה בלימוד זה ס"ד, כי לפעמים העיניים סחומות משום שחסרים בזכות לס"ד.

וכך מסופר על הרבה גדולים, שכשלא הלכחו לפעמים בלימודם, היו אומרים תהלים או נוהגים לזקקה, כדי שלא יהיה להם חסימה.

חוכמה לטרת חזרונה לא ביד

דברנו על אופן עשייה התרועה, שיש קצת שעושים קול רועד ע"י נענוע היד, ואמרו שצריך למלא ראייה בדורה שזה לא נכון, ולא די במעשה המובח בספר חמדת ימים, אלא לרדף ראייה מהפוסקים.

ועלה בדעתי, שדואי שאם יש סמורת אין אלוהות, כש"כ בתשובת חת"ס שאילו הרפורמים כמה דברים למה לא לשנות, וכתב החת"ס על מה שטענו שהטעמים זה מיותר, כתבו הבש"ע שעל הטעמים אף שלא מחייבים אבל גוערים, ומי אמר שמשא רבינו קרא בטעמים. שמי ששאל מי אמר ומטבל דברים, בסוף יבטל את כל התורה כולה.

ואנחנו על קבלת אבותינו נסמוך, כי לא הגחילונו שקר. ולכן גם כאן אם אין ראייה מפורשת א"ל לפסלם כי קבלת אבותיהם בידיהם. אבל עכ"פ עלה בדעתי להוכיח לפי טעמי התקיעות, שבחמור אהלי יעקב הביא י' טעמים מרב סעדיה גאון, והוסף ב', כנגדו וכנגד המתקורג, התקיעה זה לעורר הלב שע"י גניחה מהלב מתעורר. ומשמעות הדברים נראה שאם רק עושה ביד, אין זה מהתעוררות. אלא כמתעורר.

טעמי המנהגים

מנין השטרות לפי המנהג

מנהגינו למנות לשטרות לא ליצירה, בין בשטרות בין בכתובות בין בגיטין. והוא ממלכות אלכסנדרוס. מיוסד המנהג על פי הרמב"ם ז"ל בהלכות גירושין פרק א' דין כ"ז, שמנין השטרות למלכות אלכסנדרוס מוקדון, לפי מנהג ישראל. ובהלכות קידוש החדש פרק י"א דין ט"ז כתב, שנת תתקל"ח וארבעת אלפים ליצירה, שהיא שנת ארבע מאות ושמונים ותשע ואלף לשטרות, שהיא שנת ק"ט ואלף לחרבן בית שני. ובתשובותיו בהלכות אישות סימן שמ"ח כתב, שנת אלף ותע"ח לשטרות, היא שנת ד' ותתקמ"ז ליצירה. ובהלכות שמיטה ויובל פרק עשירי דין רביעי כתב, שנת שמונים ושבעה ואלף וארבע מאות למנין שטרות, שהיא שנת שש ושלשים ותשע מאות וארבעת אלפים ליצירה. הרי מבואר לך, כי מנהגינו שמונים רק לשטרות יסודתו בהררי קודש.

(מהר"ר יחיה עמיסי זלה"ה בשו"ת גנוי מלכים)

שימוש חכמים

שו"ת שנשאל מרן שליט"א

ש. מה דין ברכת החבושים הנקראים בל"ע ספרגל. ת. הדין פשוט וברור לענ"ד כי החבושים הנמצאים בזמנינו ובמקומותינו כאן בא"י שהם קשים, האוכלם כשהם חיים אינו מברך אלא שהכל. אמנם בדיעבד כשברך עליהם כשהם חיים בורא פרי העץ, יצא.

ש. אנשים הלועסים עלי קאת, האם מותרים לברך ולהתפלל בעודם בפיהם. ת. מותר לברך כשהקאת בפיו, כיון שהוא מסולק לצד אחד וא"א לפלוטו. אבל אסור להתפלל כך תפילת העמידה.

ש. כשמשלים בשחרית תפילת ערבית, וסיים תפילתו הראשונה לשם שחרית, ואחר כך אמר והוא רחום ותהילה לדוד ועדיין לא התחיל שליח ציבור תפילתו, האם ימתין לכתחילה ויתחיל עם חזרת הש"צ, או שיש בזה הפסק. ת. נראה שיתחיל מיד תפילת התשלומין, ולא יענה לקדושה, רק כשיגיעו הקהל לקדושה ימתין בשתיקה.

ש. האם מותר לומר פרק שירה בלילה או לא, ומה הטעם. ת. מותר, כיון שאינו אומר פסוקים בלבד, אלא מוסיף על מי הוא המדובר וכו', הוי כקורא דרשות פסוקים כיוצא באלו המובאים בגמרא או במדרשים. ואם אומרם לשם סגולה, יש היתר נוסף לפי דעת המתירים בכה"ג שאינו דרך לימוד.

ש. בסוף קרית שמע על המטה, האם צריך לומר את המלה אמת. ת. גם אז צריך להוסיף אמת, כדי להשלים רמ"ח תיבות.